

RAPORTI VJETOR

Raport vjetor mbi aktivitetet e OJQ ACDC për vitin 2024

Organizata joqeveritare “Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike” (ACDC) nga Mitrovica e Veriut është e përkushtuar për promovimin e demokracisë, mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe avancimin e sundimit të ligjit në Kosovë që nga viti 2011. Gjatë vitit 2024, ACDC ka zbatuar një sërë aktivitete që synojnë fuqizimin e të drejtave të njeriut, mbrojtjen ligjore dhe përfshirjen sociale në Kosovë.

HYRJE:

Gjatë vitit 2024, OJQ ACDC ka organizuar ngjarje të shumta, duke përfshirë tryeza të rrumbullakëta, konferenca, seminare, diskutime publike dhe kampe rinore, të fokusuara në sundimin e ligjit, bashkëpunimin ndëretnik, mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe drejtësinë mjedisore.

Në fushën e drejtësisë, ACDC organizoi takime dhe konferenca kushtuar funksionimit të sistemit gjyqësor në veri të Kosovës, duke përfshirë një analizë të pasojave të tërheqjes së gjyqtarëve dhe prokurorëve serbë.

Po ashtu, në kuadër të forcimit të sundimit të ligjit dhe sigurisë në komunitet, ACDC organizoi takime me Inspektoratin Policor të Kosovës (IPK) dhe Policinë e Kosovës, me qëllim të rritjes së transparencës në punën e institucioneve të sigurisë dhe forcimit të besimit të qytetarëve në punën e tyre. Nëpërmjet diskutimeve publike, qytetarët patën mundësinë të shprehin shqetësimet e tyre, ndërsa përfaqësues të strukturave policore dhe inspektorateve prezantuan punën e tyre, mekanizmat e llogaridhënies dhe procedurat në rastet e shkeljes së të drejtave të qytetarëve.

Në segmentin e të drejtave të njeriut dhe demokratizimit, u organizuan tryeza dhe konferenca me Avokatin e Popullit të Kosovës, shoqërinë civile dhe institucionet tjera, me qëllim të vetëdijesimit për gjuhën e urrejtjes, diskriminimin dhe të drejtat e komuniteteve joshumicë. Gjithashtu, është zhvilluar një platformë online për konsultimet publike dhe raportimin e shkeljeve të të drejtave të njeriut.

Bashkëpunimi ndëretnik ishte një temë kryesore përmes kampeve rinore, vizitave kulturore dhe programeve arsimore që lidhnin të rinjtë nga komunitete të ndryshme.

Në fushën e drejtësisë mjedisore, përmes projektit EcoUnity, ACDC fuqizoi gratë dhe të rinjtë nga komunitetet multietnike në veri të Kosovës për të marrë pjesë aktive në promovimin e të drejtave mjedisore dhe praktikave të qëndrueshme.

Në fushën e pjesëmarrjes dhe informimit social, ACDC organizoi aktivitete që synonin rritjen e pjesëmarrjes së qytetarëve në proceset legislative, informimin e komuniteteve joshumicë për liberalizimin e vizave dhe ndërgjegjësimin për të drejtat pronësore, lehtësimet tatimore dhe ndihmën juridike.

Të gjitha këto nisma ishin pjesë e një strategjie më të gjerë për të forcuar vlerat demokratike, sundimin e ligjit dhe një shoqëri gjithëpërfshirëse në Kosovë.

Pasqyrë e projekteve të realizuara gjatë vitit 2024

Promovimi i të drejtave të njeriut përmes ndërgjegjësimit të publikut	5
Mbështetja e qasjes në drejtësi në veri të Kosovës	5
Kampet ndëretnike: Lidhja përmes gjuhëve dhe kulturës	6
EcoUnity - Fuqizimi i grave dhe të rinjve për drejtësi mjedisore në veri të Kosovës	6
Inkurajimi i bashkëpunimit ndëretnik përmes monitorimit dhe raportimit të rasteve të krimeve të luftës	6
Ndërtimi i urave ndëretnike mes të rinjve në Kosovë.....	7
Fuqizimi i të rinjve për të drejtat e njeriut: Ndërtimi i komuniteteve të qëndrueshme në veri të Kosovës .	7
Përtej kufijve: Promovimi i mirëkuptimit dhe ndërgjegjësimit për udhëtimin pa viza për Kosovën	8
Kultura integruese për pajtimin e komuniteteve pakicë në Kosovë	8
Promovimi i të drejtave të njeriut dhe parimit të mosdiskriminimit në nivel lokal – II	8
Lehtësimi i bashkëpunimit ndëretnik ndërmjet nxënësve në Kosovë.....	9
Përmirësimi i transparencës dhe sundimit të ligjit në komunat me shumicë serbe në Kosovë	9
Fushata informuese derë më derë në 4 bashki veriore	10
Të drejtat për të gjithë – Përmirësimi i qasjes në ndihmë juridike falas në veri të Kosovës	10
Rritja e punësueshmërisë së komunitetit serb dhe boshnjak.....	11
Forcimi i mbrojtjes ligjore dhe pjesëmarrjes qytetare për komunitetet joshumicë në Kosovë.....	11

Promovimi i të drejtave të njeriut përmes ndërgjegjësimit të publikut

Kohëzgjatja: Shtator 2023 - Qershor 2024.

Donator: UNMIK

Objekti i projektit: Projekti kishte për qëllim përmirësimin e situatës së të drejtave të njeriut në veri të Kosovës përmes përmirësimit të bashkëpunimit, qasjes në mekanizmat ligjor dhe ngritjes së vetëdijes së qytetarëve për të drejtat e tyre. Gjithashtu, fokus i veçant ishte lehtësimi i qasjes në drejtësi dhe mundësimi i pjesëmarrjes aktive të shoqërisë civile në mekanizmat e mbrojtjes së të drejtave të njeriut.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i tryezave të rrumbullakëta për të drejtat e njeriut dhe mekanizmat e mbrojtjes.
- Krijimi dhe zbatimi i një formulari për raportimin e shkeljeve të të drejtave të njeriut.
- Fuqizimi i bashkëpunimit ndërmjet shoqërisë civile dhe Institucionit të Avokatit të Popullit të Kosovës.
- Fushata mediale për rëndësinë e qasjes në drejtësi dhe mbrojtje ligjore për komunitetet joshumicë.

Mbështetja e qasjes në drejtësi në veri të Kosovës

Kohëzgjatja : Gusht 2023 – Qershor 2024

Donator : UNMIK

Objekti i projektit : Projekti kishte për qëllim përmirësimin e qasjes në drejtësi në veri të Kosovës përmes ofrimit të vazhdueshëm të shërbimeve të përkthyesve dhe angazhimit të bashkëpunëtorëve profesional në Gjykatën Themelore në Mitrovicë. Përveç mbështetjes së punës së institucioneve gjyqësore, projekti kontribuoi në forcimin e sundimit të ligjit duke rritur kapacitetet për ndihmë juridike falas dhe duke fuqizuar avokatët e rinj nga komunitetet joshumicë.

Aktivitetet kryesore:

- Punësimi i përkthyesve dhe bashkëpunëtorëve profesional në Gjykatën Themelore në Mitrovicë.
- Hartimi i Manualit për Provimin e Jurisprudencës i dedikuar për komunitetet joshumicë.
- Mbështetje për punën e Agjencisë Kosovare për Ndihmë Juridike në Mitrovicën e Veriut.
- Organizimi i konferencave dhe takimeve publike për integrimin gjyqësor.

Kampet ndëretnike: Lidhja përmes gjuhëve dhe kulturës

Kohëzgjatja: Korrik 2024 - Qershor 2025.

Donator: Organizata Ndërkombëtare për Migrim (IOM)

Objektivi i projektit: Projekti është krijuar për të përmirësuar mirëkuptimin dhe bashkëpunimin ndëretnik ndërmjet të rinjve përmes aktiviteteve interaktive në një seri kampesh. Qëllimi ishte krijimi i një hapësire për kultivimin e ndjeshmërisë, tolerancës dhe vlerave të përbashkëta përmes edukimit, aktiviteteve të përbashkëta dhe seminareve ndërkulturore.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i një sërë kampesh për të rinjtë nga bashkësitë e ndryshme etnike.
- Fushatë e rrjeteve sociale që synon të promovojë histori pozitive rreth bashkëpunimit ndërkulturor.

EcoUnity - Fuqizimi i grave dhe të rinjve për drejtësi mjedisore në veri të Kosovës

Kohëzgjatja: Gusht - Dhjetor 2024.

Donator: UNDP

Organizata partnere: Education Code

Qëllimi i projektit: Projekti kishte për qëllim fuqizimin e grave dhe të rinjve nga komunitetet multi-etnike në veri të Kosovës për të marrë pjesë aktive në promovimin e të drejtave mjedisore dhe praktikave të qëndrueshme.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i seminareve edukative dhe takimeve avokuese mbi të drejtat mjedisore dhe praktikave të qëndrueshme.
- Bashkëpunim me sipërmarrës vendas për të promovuar praktikave të biznesit të përgjegjshëm ndaj mjedisit.

Inkurajimi i bashkëpunimit ndëretnik përmes monitorimit dhe raportimit të rasteve të krimeve të luftës

Kohëzgjatja: Korrik - Dhjetor 2024.

Donator: Internews Kosova

Objektivi i Projektit: Projekti kishte për qëllim përmirësimin e drejtësisë tranzicionale dhe bashkëpunimit ndëretnik përmes dokumentimit të gjykimeve për krime lufte dhe ngritjes së

vetëdijes publike për proceset e drejtësisë. Qëllimi ishte forcimi i besimit në institucione dhe inkurajimi i dialogut të hapur për çështjet e drejtësisë dhe pajtimit.

Aktivitetet kryesore:

- Monitorimi i gjykimeve për krimet e luftës dhe përgatitja e raporteve analitike.
- Publikimi i 20 artikujve të mediave bazuar në proceset gjyqësore të monitoruara.

Ndërtimi i urave ndëretnike mes të rinjve në Kosovë

Kohëzgjatja: Mars - Prill 2024.

Donator: IOM dhe Bashkimi Evropian në Kosovë

Objektivi i projektit: Objektivi i projektit ishte të nxiste bashkëpunimin dhe dialogun ndëretnik ndërmjet të rinjve në Kosovë përmes iniciativave kulturore dhe komunikuese. Projekti u mundësoi të rinjve nga bashkësitë e ndryshme etnike të bashkohen, të shkëmbejnë përvoja dhe të punojnë së bashku në iniciativa që kontribuojnë në pajtimin dhe stabilitetin afatgjatë në rajonin e Mitrovicës.

Aktivitetet kryesore:

- Vizitë trashëgimisë kulturore serbe dhe shqiptare
- Planifikimi i projekteve të shërbimit në komunitet që përfshijnë anëtarë të rinj nga të dy komunitetet që punojnë së bashku për të përmirësuar mjedisin e përbashkët.
- Kampi për ndërtimin e urave për mirëkuptim dhe bashkëpunim ndëretnik

Fuqizimi i të rinjve për të drejtat e njeriut: Ndërtimi i komuniteteve të qëndrueshme në veri të Kosovës

Kohëzgjatja: Mars - Nëntor 2024.

Donator: CDF Fondi për Zhvillimin e Komunitetit përmes programit HumanRightivism, financuar nga SIDA

Qëllimi i projektit: Projekti kishte për qëllim fuqizimin e të rinjve nga komunitetet joshumicë në veri të Kosovës përmes edukimit për të drejtat e njeriut dhe zhvillimit të aftësive avokuese. Nëpërmjet aktiviteteve edukative, të rinjtë inkurajohen të marrin pjesë aktive në vendimmarrje dhe të avokojnë për ndryshime pozitive në komunitetet e tyre.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i seminarit katërditor për të drejtat e njeriut dhe avokimin.
- Fillimi i nismave avokuese në komunitetet lokale.

- Fushata sensibilizuese përmes rrjeteve sociale.
- Konferenca përmbyllëse

Përtej kufijve: Promovimi i mirëkuptimit dhe ndërgjegjësimit për udhëtimin pa viza për Kosovën

Kohëzgjatja: Mars - Korrik 2024.

Donator: Organizata Ndërkombëtare për Migrim (IOM)

Objektivi i projektit: Projekti kishte për qëllim të informojë komunitetet joshumicë në Kosovë, veçanërisht komunitetin serb, për procesin e liberalizimit të vizave dhe përfitimet që sjell ai. Përmes një sërë sesionesh informuese dhe fushatash mediatike, publiku informohet për rregullat dhe procedurat e udhëtimit në zonën Shengen.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i sesioneve informative për regjimin pa viza për Kosovën.
- Krijimi dhe shpërndarja e materialeve promovuese.
- Fushata sensibilizuese përmes mediave lokale dhe rrjeteve sociale.
- Konferenca finale.

Kultura integruese për pajtimin e komuniteteve pakicë në Kosovë

Kohëzgjatja: Dhjetor 2023 – Qershor 2024

Donator: Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve

Qëllimi i projektit ishte të inkurajojë bashkëpunimin ndërkulturor mes të rinjve në Kosovë, me fokus të veçantë në komunitetet joshumicë në veri të Kosovës. Projekti synon të fuqizojë grupet e cenueshme, të promovojë diversitetin kulturor dhe t'u mundësojë të rinjve nga grupe të ndryshme etnike të zhvillojnë besimin reciprok dhe të thyejnë paragjykimet përmes aktiviteteve artistike dhe krijuese. Nëpërmjet punëtorive të përbashkëta dhe ngjarjeve interaktive, të rinjtë do të fitojnë aftësi të reja, do të zgjerojnë horizontet e tyre kulturore dhe do të ndërtojnë bazat për bashkëpunim afatgjatë.

Promovimi i të drejtave të njeriut dhe parimit të mosdiskriminimit në nivel lokal – II

Kohëzgjatja: Dhjetor 2023 – Prill 2024

Donator: Këshilli i Evropës – Prishtinë

Qëllimi i projektit: Rritja e ndërgjegjësimit të publikut për gjuhën e urrejtjes dhe inkurajimi i një reagimi institucional përmes mobilizimit të të gjitha palëve të interesit në veri të Kosovës. Nëpërmjet kërkimeve dhe fushatave publike, projekti synon të identifikojë narrativat dominuese të gjuhës së urrejtjes dhe pasojat e tyre në komunitet, si dhe të fuqizojë institucionet lokale, shoqërinë civile dhe mediat në luftën kundër diskriminimit dhe intolerancës.

Aktivitetet kryesore:

- Hulumtimi mbi perceptimin publik të gjuhës së urrejtjes.
- Fushata sensibilizuese për mekanizmat e mbrojtjes nga gjuha e urrejtjes ..
- Krijimi i sinergjisë ndërmjet palëve përkatëse të interesit për një përgjigje të përbashkët ndaj sfidave të gjuhës së urrejtjes.

Lehtësimi i bashkëpunimit ndëretnik ndërmjet nxënësve në Kosovë

Kohëzgjatja: Dhjetor 2023 – Gusht 2024

Donator: Ministria e Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar të Republikës së Italisë

Partnerët: OJQ REC

Qëllimi i projektit: Nxitja e pajtimit dhe ndërtimi i besimit ndërmjet studentëve nga Mitrovica Veriore dhe Jugore përmes aktiviteteve dhe iniciativave të përbashkëta. Projekti u mundësoi të rinjve të shkëmbejnë përvoja, të mësojnë për kultura të ndryshme dhe të tejkalojnë paragjykimet përmes bashkëpunimit dhe aktiviteteve edukative.

Aktivitetet kryesore:

- Hulumtimi mbi perceptimet e të rinjve për bashkëpunimin ndëretnik.
- Organizimi i konferencave dhe debateve publike.
- Vizita në objektet kulturore dhe fetare në Kosovë.

Përmirësimi i transparencës dhe sundimit të ligjit në komunat me shumicë serbe në Kosovë

Kohëzgjatja: Nëntor 2023 – Nëntor 2024

Donator: INL – Byroja për Bashkëpunim Ndërkombëtar në Luftimin e Narkotikëve dhe Zbatimit të Ligjit

Partner: OJQ Aktiv

Qëllimi i projektit ishte forcimi i transparencës së sistemit gjyqësor, inkurajimi i përfshirjes së avokatëve të rinj nga komunitetet joshumicë dhe ndërgjegjësimi i qytetarëve për të drejtat e tyre.

Aktivitetet kryesore:

- Program praktik për juristë të rinj.
- Trajnim për marrjen e provimit të jurisprudencës.

Fushata informuese derë më derë në 4 bashki veriore

Kohëzgjatja: Qershor 2024 – Maj 2025

Donator: ATRC – Qendra e Trajnimeve dhe Burimeve për Avokim

Partnerët: SHPRK, INJECT

Objektivi i projektit: Fuqizimi i komuniteteve të cënueshme në veri të Kosovës duke ofruar informata kyçe për të drejtat pronësore, ndihmën juridike dhe stimulimet tatimore në dispozicion.

Aktivitetet kryesore:

- Formimi dhe trajnimi i një ekipi për zbatimin e fushatës
- Fushata derë më derë në 600 familje.

Të drejtat për të gjithë – Përmirësimi i qasjes në ndihmë juridike falas në veri të Kosovës

Kohëzgjatja: Shtator 2023 – Mars 2024

Donator: Ministria për Komunitete dhe Kthim

Qëllimi i projektit Mundësimi i qasjes më të lehtë në mbrojtje ligjore përmes informimit të qytetarëve dhe forcimit të kapaciteteve për ndihmë juridike falas. Fokusi ishte në fuqizimin e komuniteteve dhe lidhjen më të mirë të qytetarëve me institucionet.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i konsultimeve ligjore dhe sesioneve informuese.
- Fushata informuese për ndihmën juridike falas.
- Përfshirja e grave dhe të rinjve në nisma ligjore.

Rritja e punësueshmërisë së komunitetit serb dhe boshnjak

Kohëzgjatja: Gusht 2023 – Maj 2024

Donator: GIZ

Qëllimi i projektit ishte o Fuqizimi i të rinjve nga komuniteti serb dhe boshnjak përmes aftësisimit profesional dhe mundësive të punësimit. Nëpërmjet zhvillimit të kompetencave profesionale dhe lidhjeve më të mira me tregun e punës, projekti u mundësoi të rinjve të bëhen më konkurrues dhe të kenë mundësi punësimi afatgjatë.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i trajnimeve profesionale për të rinjtë.
- Bashkëpunimi me Agjencinë e Punësimit dhe sektorin e biznesit.

Forcimi i mbrojtjes ligjore dhe pjesëmarrjes qytetare për komunitetet joshumicë në Kosovë

Kohëzgjatja: Tetor 2024 - Mars 2025.

Donator: IOM Kosovë

Objekivi i projektit: Projekti synon të adresojë boshllëqet ligjore dhe pjesëmarrëse që prekin komunitetet joshumicë në Kosovë. Duke përmirësuar legjislacionin, politikat dhe angazhimin publik, ku projekti kontribuoi në ndërtimin e një shoqërie më gjithëpërfshirëse dhe më të drejtë, ku të drejtat dhe interesat e grupeve jo-shumicë njihen dhe mbrohen. Theks i veçantë është vënë në përmirësimin e qasjes në drejtësi, ofrimin e mbështetjes në procesin legjislativ dhe ngritjen e vetëdijes për të drejtat e komuniteteve joshumicë.

Aktivitetet kryesore:

- Rishikimi dhe analiza e legjislacionit aktual me qëllim identifikimin e mangësive në mbrojtjen ligjore.
- Formimi i një grupi pune shumë-sektorial që mbledh së bashku përfaqësues të institucioneve dhe shoqërisë civile për zbatimin e rekomandimeve.
- Fushata ndërgjegjësuere dhe informuese publike përmes rrjeteve sociale dhe mediave.

www.acdc-kosovo.org

